

Przedmowa

Tom 11 Systemu Prawa Karnego poświęcony jest problematyce z zakresu pozakodeksowego prawa karnego. Ma on zatem inny charakter niż pozostałe tomy.

To pozakodeksowe prawo od lat funkcjonuje w systemie prawa karnego. W naszym systemie prawnym jest to kilkadziesiąt ustaw, które regulują różne materie, a naruszenie niektórych ich postanowień stanowi o istocie przestępstwa. Liczba tych ustaw i zawartych w nich przepisów karnych zmienia się tak, jak zmieniają się potrzeby regulowania niektórych dziedzin życia społecznego. Między innymi te względy zadecydowały, że ustawodawca nie włącza tych przepisów karnych do Kodeksu karnego, uważa bowiem, że pociągnęłoby to za sobą zbyt częste jego zmiany.

Przepisy tzw. pozakodeksowego prawa karnego podlegają, tak jak te zwarte w KK, zasadom wyrażonym w części ogólnej Kodeksu karnego. W myśl bowiem art. 116 KK przepisy części ogólnej kodeksu stosuje się do innych ustaw przewidujących odpowiedzialność karną, chyba że ustawy te wyraźnie wyłączają stosowanie do nich przepisów Kodeksu karnego.

W literaturze wyrażono pogląd (*M. Bojarski, W. Radecki, Pozakodeksowe prawo karne, tom 1, Przesłpstwa przeciwko pamięci narodowej, obronności, bezpieczeństwu osób i mienia, zdrowiu. Komentarz, Warszawa 2002, s. 36 i n.*), że ustawodawca powinien rozważyć próbę likwidacji pojęciowej „pozakodeksowego prawa karnego” i uznania Kodeksu karnego za jedyne źródło prawa karnego. Dyskusja na ten temat powinna mieć miejsce, a jakie wnioski zostaną z niej wyciągnięte, to już inna sprawa.

W doktrynie podkreślono, że perspektywy pozakodeksowego prawa karnego nie rysują się jasno. Mijają lata, Kodeks karny był wielokrotnie nowelizowany, ale takiej dyskusji nie podjęto. Może prezentowany tom 11 Systemu Prawa Karnego będzie zczynem do dyskusji nad analizą pozakodeksowych przepisów karnych, pod kątem ewentualnej przyszłej legislacji.

Tom 11 prezentuje bogactwo problemów, jakie wynikają na tle pozakodeksowego prawa karnego i próbę ich rozwiązania przez wybitnych specjalistów, których badania od lat skupiają się na tej części prawa karnego.

Ze względu na bardzo liczne zmiany ustawodawcze dotychczasowe opracowane wymagało uaktualnienia, uzupełnienia i poprawienia. Autorzy podjęli się tego zadania i wynik Ich pracy prezentuje niniejsze, 2. wydanie 11 tomu Systemu Prawa Karnego.

Warszawa, listopad 2017 r.

Prof. dr hab. *Marek Bojarski*